

**פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות
ומבקשי מקלט בישראל:
השוואה כמותית למדינות האיחוד האירופי
ומדינות נבחרות נוספות.**

כ"ג בחשוון תשע"ג
8/11/2012

איתן – מדיניות הגירה ישראלית (ע"ר)

מחלקת מחקר
tg.eitan@gmail.com

איתן

מדיניות הגירה
ישראלית

3..... **מבוא**

4..... **הגדרות כלליות**

חלק א: השוואת מספר הפליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט בין השנים 2010-2011 בישראל,

5..... במדינות האיחוד האירופי ומדינות נבחרות נוספות.

5..... ישראל ביחס למדינות האיחוד האירופי

9..... מדינת ישראל ביחס לארבעת המדינות המובילות בקליטת פליטים לשם יישובם מחדש

12..... **חלק ב:** השוואה של אוכלוסיית היעד המצטברת בישראל ובאיחוד האירופי

12..... השוואת אוכלוסיית היעד

14..... פליטים ואנשים במצב דמוי פליטים- ישראל והאיחוד האירופי

15..... **חלק ג:** בעיות מתודולוגיות

18..... **מדיניות הגירה בהיבט השוואתי וביחס להגירת פליטים**

20..... **סיכום**

22..... **נספח**

22..... השוואת קצב הגירה לישראל ביחס למדינות האיחוד האירופי

27..... היקף כניסה – השוואות עם אוסטרליה, קנדה, ארצות הברית ונורבגיה

29..... השוואת אוכלוסיית היעד הכללית במדינות

33..... מדיניות הגירה בהיבט השוואתי וביחס להגירת פליטים :

"Israel now is one of the main migrant routes for African mixed migrations. This is also quite significant because Israel received some 35,000 people. The flow now of 1,200 or so a month is one of the more significant refugee flows in the world today"

(William Tall, UNHCR)¹

מבוא

מחלקת המידע והמחקר של הכנסת פרסמה לאחרונה מחקר תחת השם "המדיניות כלפי אוכלוסיית המסתננים, מבקשי המקלט והפליטים בישראל ובמדינות אירופה"². המחקר, אשר נכתב על ידי ד"ר נתן גלעד ואושר על ידי ראש הצוות, שרון סופר, זכה בזמן זה לחשיפה תקשורתית רבה. מחקר זה חשוב ויש לתת להקדיש לו תשומת לב, משום שהוא קובע שאוכלוסיית היעד של נציבות האו"ם לפליטים בישראל איננה גדולה במיוחד בהשוואה למדינות האיחוד האירופי- לא במספרים מוחלטים ולא ביחס לאוכלוסיית המדינה. כמו כן קבע המחקר, שעל אף העלייה בקצה ההגירה בשנים האחרונות, מדינת ישראל לא הפכה למדינת יעד עיקרית עבור הגירה מעורבת, פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט.

בדו"ח זה נראה באמצעות נתונים ברורים מאתר נציבות האו"ם לפליטים ומאתר הנציבות האירופית, שהצהרות אלו אינן נכונות עובדתית³. על פי נתונים אלו, ישראל הפכה בין השנים 2010-2011 למדינת יעד מובילה ביחס למדינות המערב ובייחוד ביחס למדינות האיחוד האירופי. בשנים אלו קיבלו יותר אנשים מעמד פליטות או דמוי פליטות בישראל מאשר כל מדינה אחרת באיחוד האירופי. מספר הפליטים, דמוי פליטים ומבקשי מקלט בשנים אלו גדול בישראל ביחס לאוכלוסייה מכל מדינה אירופאית אחרת ואף ממדינות קולטות פליטים כמו ארה"ב, אוסטרליה וקנדה. גם בסך הכולל והמצטבר של פליטים ואוכלוסיית היעד הנמצאת כיום בתחומי המדינה, ישראל נמצאת במקום מוביל ביחס למדינות האיחוד האירופי.

דו"ח זה מצביע על פגמים מתודולוגיים חמורים, אשר נדמה שכל מטרתם היא להמעיט בגודל הבעיה מולה ניצבת ישראל בהגירה מעורבת ולא חוקית מאפריקה. מטרה זו מושגת בעזרת עריכת השוואות שאינן משקפות את מצבה האמיתי של ישראל.

בתחילת הדו"ח מבוארים מספר מושגי ייסוד המופיעים בגוף הטקסט, ובסופו מצורף נספח עם הטבלאות הסטטיסטיות ורשמית המדינות המלאה.

¹ Eritrea government selling refugees to Arabs. CNN. Data extracted: 5/11/2012.

² נתן גלעד, 28/5/2012. "המדיניות כלפי אוכלוסיית המסתננים, מבקשי המקלט והפליטים בישראל ובמדינות אירופה". הכנסת, <http://www.youtube.com/watch?v=LiXiJqqvN4>

³ מרכז המחקר והמידע. כניסה אחרונה: 5/10/12. <http://www.knesset.gov.il/mmm/data/pdf/m03109.pdf>

הטבלאות המופיעות בדו"ח זה מציגות רק את המדינות המובילות. הטבלאות המלאות מופיעות בנספח המצורף. כמו כן, המקורות לנתונים המופיעים בטבלאות מצורפים אף הם בנספח.

הגדרות כלליות

אוכלוסיית היעד של נציבות האו"ם לפליטים (Total population of concern): כלל האוכלוסייה הנמצאת בתחום השגחתה של הנציבות, הכוללת אנשים הנמצאים במצב פליטות, דמוי פליטות, מבקשי מקלט, פליטים שהוחזרו לארצותיהם, עקורים וחסרי אזרחות. לרוב, במדינות מתועשות, ממשלת מדינת המקלט אחראית על הטיפול בפועל באוכלוסייה זו. במדינות מפתחות, לעומת זאת, לרוב הטיפול המעשי נעשה על ידי נציבות האו"ם.

פליטים (Refugees): אנשים אשר קיבלו מעמד פליטות על פי ההגדרות של אמנת האו"ם לפליטים מ-1951. במדינות מתועשות הממשלות אחראיות על עיבוד בקשות מקלט ומתן אישורי פליטות (RSD-Refugee Status Determination). במדינות שאינן ערוכות לבחינת בקשות מקלט, נציבות האו"ם היא זו שבודקת את הבקשות וממליצה למדינות המארחות על מתן מעמד או דחיית הבקשות. בישראל, אחריות הליך בדיקת הבקשות הועברה למשרד הפנים בשנת 2009. יש לציין, שכל מדינה מחליטה אילו אנשים וקריטריונים עונים על הגדרות הפליטות על פי האמנה באופן עצמאי. כך לדוגמה, שוויץ שינתה בשנת 2012 את החוק, כך שאנשים הבורחים מגיוס צבאי כפוי לא ייחשבו פליטים. זאת לאחר שהמדינה החלה לקלוט מבקשי מקלט במספרים גדלים והולכים מאירתראף. גם הזכויות הנתונות לפליטים משתנה בין מדינות שונות על פי החוקים והתקנונים של כל מדינה.

מצב דמוי פליטות (People in Refugee like situations): לעתים מדינות מעניקות מקלט לאנשים שאינם עונים על הגדרות הפליטות של אמנת האו"ם, על בסיס הומניטארי או כיוון שיש מניעה להרחיק מבקשי המקלט שנדחו לארצות המוצא. לעתים מדובר בהגנה הדומה למעמד פליטות ולעתים מדובר בהגנה קבוצתית אוטומאטית לכלל מבקשי המקלט מאותה מדינה מוצא. למסתננים מגבול מצרים המגיעים מאירתראף וסודאן ניתנת הגנה זמנית באופן אוטומאטי והם נחשבים על ידי נציבות האו"ם לפליטים לאנשים במצב דמוי פליטות.

מבקשי מקלט (Asylum seekers): אנשים אשר הגישו בקשה להגנה במדינה מסוימת. לעתים בקשה זו מוגשת בנציגות מדינת המקלט הייעודית מחוץ לתחומי אותה ארץ. רוב בקשות המקלט המוגשות בעולם נדחות או נסגרות. מי שבקשתו מתקבלת מקבל מעמד פליטות או "הגנה משלימה" או מקלט על בסיס הומניטארי.

בדו"ח זה, מספרים הנוגעים למבקשי מקלט מתייחסים למספר האנשים אשר בקשות המקלט שלהם נותרו פתוחות בסוף התקופה הנידונה. לא מדובר בסך מספר האנשים אשר הגישו בקשות מקלט באותה תקופה, אלא במספר שנותר לאחר החסרת בקשות המקלט שנסגרו, שנדחו או שהתקבלו, שכן אלו נכללים במספרי הפליטים. לעתים חלק מבקשות המקלט הפתוחות הוגשו לפני התקופה האמורה אך הם נותרו פתוחות ללא תשובה סופית נכון לסוף התקופה. ישנן מדינות בהן יש מספר ערכאות ערעור לבקשות מקלט. טבלאות היקף הכניסה כוללות את מספר הפליטים שקיבלו מעמד בכל הערכאות במדינה נכון לסוף אותה תקופה.

חלק א: השוואת מספר הפליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט בין השנים 2010-2011 בישראל, במדינות האיחוד האירופי ומדינות נבחרות נוספות.

במחקר של הכנסת נכתב: "למרות הגידול הניכר במספר האנשים שבאו לישראל בהגירה מעורבת בשנים האחרונות והגידול הניכר במספר האנשים במצב דמוי פליטות הזכאים להגנה קבוצתית ומבקשי מקלט, **מדינת ישראל איננה אחת ממדינות היעד העיקריות של הגירה כזאת בעולם**".⁴ הצהרה חד משמעית זו סותרת את דברי נציב האו"ם לפליטים בישראל, מר ויליאם טול, בראיון ל-CNN, כפי שהיא מובאת בתחילת דו"ח זה. יתירה מכך, בסיכום ונקודות לדיון בסוף המחקר נכתב: "אוכלוסיית היעד של נציבות האו"ם הולכת וגדלה. עם זאת, **מדינת ישראל אינה נחשבת למדינה בה אוכלוסיית ההגירה המעורבת בכלל, ואוכלוסיית היעד של נציבות הפליטים של האו"ם בפרט גדולה במיוחד, להבדיל ממדינות האיחוד האירופי, מקנייה ומדרום אפריקה. אוכלוסיית היעד של נציבות הפליטים של האו"ם בישראל אינה גדולה במיוחד, וגם לא שיעורה באוכלוסייה**".⁵

על פי המחקר, מדינת ישראל איננה מדינת יעד עיקרית עבור הגירת מבקשי מקלט ופליטים. לא זו בלבד, אלא שגם סך אוכלוסייה זו שכבר נמצאת בישראל איננה משמעותית בהשוואה לאיחוד האירופי. בדיקה של המספרים והנתונים הסטטיסטיים כפי שהם מופיעים באתר הנציבות האירופית מראה שמדובר בהצהרות מטעות ולא נכונות בעליל.

ישראל ביחס למדינות האיחוד האירופי

בחלק זה נערוך השוואה בין מספר מבקשי המקלט, פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות בישראל ובאיחוד האירופי בשנים 2010-2011.

טבלה 1: סך מספר האנשים שקיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011 ובקשות מקלט פתוחות נכון לסוף 2011, במספרים מוחלטים (עשרת המדינות המובילות).⁶

מדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט	מדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט
גרמניה	83,925	ישראל	33,070
בלגיה	49,990	אוסטריה	31,335
צרפת	43,965	הולנד	27,485
אנגליה	43,790	איטליה	25,585
שוודיה	38,530	יוון	14,835

⁴ נתן גלעד, שם, עמ' 12.

⁵ שם, עמ' 29.

⁶ רשימת המדינות המלא מופיעה בטבלה 2 בנספח המצורף.

ישראל נמצאת במקום השישי ביחס למדינות האיחוד האירופי במספרים מוחלטים במספר הפליטים, אנשים במצב דמוי פליטים ובקשות מקלט פתוחות שהיא קלטה.

יש לזכור שישראל היא מדינה קטנה ביחס לרוב מדינות האיחוד האירופי. לאור זאת, כאשר משווים את מספרים אלו לגודל האוכלוסייה או לשטחה של המדינה, המספרים מגלים תמונה דרמטית הרבה יותר.

טבלה 2: סך מספר האנשים שקיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011 ובקשות מקלט פתוחות נכון לסוף 2011 ביחס לאוכלוסייה הכללית (עשרת המדינות המובילות).⁷

מדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט/1000 אוכלוסיית המדינה	אוכלוסיית המדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט
בלגיה	4.53	11,041,266	49,990
ישראל	4.22	7,836,600	33,070
שוודיה	4.06	9,482,855	38,530
אוסטריה	3.71	8,443,018	31,335
לוקסמבורג	3.52	524,853	1,845
מלטה	3.09	416,110	1,285
הולנד	1.64	16,730,348	27,485
יוון	1.31	11,290,935	14,835
גרמניה	1.03	81,843,743	83,925
אירלנד	0.99	4,582,769	4,520

מהטבלה ניתן לראות, שביחס לאוכלוסייה, ישראל קלטה יותר מכל מדינה אחרת באיחוד האירופי למעט בלגיה. מעניין לציין, שבשנים אלו ישראל קלטה ביחס לאוכלוסייתה כמעט פי חמש מגרמניה, המצוינת במחקר של הכנסת כאחת המדינות המובילות בקליטת פליטים, מבקשי מקלט ואנשים במצבים דמויי פליטות בשנים אלו (טבלה 3). מדינות גדולות, כמו צרפת ואנגליה כלל אינן נמצאות בעשירייה המובילה.

גם בהשוואה לגודל המדינה ישראל נמצאת במקום מוביל.

טבלה 3: סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות ודמוי פליטות בשנים 2010-2011 ובקשות מקלט פתוחות נכון לסוף 2011 ביחס לשטח המדינה (עשרת המדינות המובילות).⁸

מדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט/1000 קמ"ר	שטח (קמ"ר)	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט
מלטה	4,066.46	316	1,285
בלגיה	1,637.51	30,528	49,990

⁷ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 5 בנספח המצורף.

⁸ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 6 בנספח המצורף.

ישראל	33,070	20,770	1,592.20
לוקסמבורג	1,845	2,586	713.46
הולנד	27,485	41,526	661.87
אוסטריה	31,335	83,870	373.61
גרמניה	83,925	356,854	235.18
אנגליה	43,790	244,820	178.87
דנמרק	5,280	43,094	122.52
יוון	14,835	131,957	112.42

אמנם ישראל נמצאת במקום מוביל בקריטריון של 'פליטים', אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט, אך צירוף זה הוא בעייתי, שכן חלק גדול מבקשות המקלט נדחות על הסף. כריכתם של מבקשי המקלט יחד עם מספר מקבלי מעמד פליטות או דמוי פליטות מעוותת את התמונה. עובדה זו אף מצוינת בגוף המחקר של הכנסת, שם נכתב שממוצע אחוז ההכרה בבקשות מקלט בעולם הוא כ- 30% ובאירופה הוא אף נמוך מכך ועומד על כ- 25.9%⁹ על כן, תמונה מדויקת ובעלת משמעות רבה יותר מתקבלת כאשר משווים רק את מספר האנשים שקיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים אלו.

יש שיאמרו שהשוואה בין מעמד דמוי פליטות, כפי שניתן ברוב המקרים בישראל, למעמד פליטות על פי אמנת האו"ם הניתן במקרים רבים במדינות האיחוד האירופי, אינה מדויקת. אמנם מדובר בקטגוריות שונות, אך כריכת סוגי מעמד הפליטות ביחד נעשה באופן מפורש בטבלאות רשמיות של נציבות האו"ם לפליטים. בנוסף, אדם שקיבל הגנה קבוצתית (מעמד דמוי פליטות) ללא אפשרות הרחקה מעשית, דומה יותר במצבו, מבחינת המשמעויות למדינה המארחת, לפליט מכוח אמנת האו"ם מאשר לאדם שרק הגיש בקשת מקלט. זאת משום שלעתים בקשת המקלט מוגשת אף מחוץ לשטח המדינה אליה הוגשה (כמו באנגליה וקנדה). בנוסף, מבקש המקלט, שכבר נמצא בתחום המדינה בה הוא מגיש את הבקשה, במקרה שבקשתו תידחה אין מניעה להשיבו לארצו, גם בכפייה (כמו בבקשות מקלט מרוסיה, סין, ואף סודן במקרה של אירופה, שם היא אינה נחשבת מדינת אויב), דבר שלא נעשה במקרה של ההגנה הקבוצתית. על כן יש לבדוק מהם מספרי הפליטים ואנשים במצב דמוי פליטות גם ללא מבקשי המקלט, בכדי לקבל תמונת מצב אמיתית בנוגע למידת השתתפות המדינה המארחת בנטל.

בקטגוריה זו, בין השנים 2010-2011, שנות השיא בהגירה מאפריקה לישראל, ישראל מובילה במספרים מוחלטים. כלומר, מדינת ישראל העניקה מקלט ליותר בני אדם מכל מדינה אחרת באיחוד האירופי.

טבלה 4: מספר האנשים שקיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011 במספרים מוחלטים (עשרת המדינות המובילות).¹⁰

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות
ישראל	30,070	הולנד	17,065

⁹ נתן גלעד, ע' 13.

¹⁰ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 1 בנספח המצורף.

12,060	איטליה	28,620	אנגליה
10,755	אוסטריה	25,960	גרמניה
9,340	בלגיה	21,115	צרפת
3,365	דנמרק	20,390	שוודיה

טבלה זו מראה בברור שישראל קלטה יותר פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות מכל מדינה אחרת באיחוד האירופי.

תמונה זוהי עולה גם כשבדקים כמה פליטים ואנשים במצב דמוי פליטים קלטה ישראל ביחס לאוכלוסייה.

טבלה 5: סך מספר האנשים שקיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות ביחס לאוכלוסייה הכללית בשנים 2010-2011 (עשרת המדינות המובילות).¹¹

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	אוכלוסיית המדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות/1000 אוכלוסיית המדינה
ישראל	30,070	7,836,600	3.84
מלטה	1,105	416,110	2.66
שוודיה	20,390	9,482,855	2.15
אוסטריה	10,755	8,443,018	1.27
הולנד	17,065	16,730,348	1.02
בלגיה	9,340	11,041,266	0.85
קפריסין	670	862,011	0.78
דנמרק	3,365	5,580,516	0.60
פינלנד	3,005	5,401,267	0.56
אנגליה	28,620	62,989,550	0.45

לא זו בלבד שישראל נמצאת במקום הראשון בהשוואה זו, אלא שהיא מובילה בפרט ניכר של מאות אחוזים על מדינות אירופאיות בולטות אחרות. כך לדוגמא, ישראל קלטה יותר מפי שמונה מאנגליה ביחס לאוכלוסייתה. מדינות כמו גרמניה וצרפת אינן נמצאות בעשירייה המובילה.

ביחס בין קליטת הפליטים ואנשים במצב דמוי פליטות לשטח המדינה ישראל נמצאת "רק" במקום השני. את הבכורה היא מאבדת למלטה, מדינה זעירה בגודל 316 קמ"ר.

¹¹ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 3 בנספח המצורף.

טבלה 6: סך מספר האנשים שקיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011 ביחס לשטח המדינה (עשרת המדינות המובילות).¹²

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	שטח (קמ"ר)	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות / 1000 קמ"ר
מלטה	1,105	316	3,496.84
ישראל	30,070	20,770	1,447.76
הולנד	17,065	41,526	410.95
בלגיה	9,340	30,528	305.95
אוסטריה	10,755	83,870	128.23
אנגליה	28,620	244,820	116.90
דנמרק	3,365	43,094	78.09
לוקסמבורג	190	2,586	73.47
גרמניה	25,960	356,854	72.75
קפריסין	670	9,250	72.43

מדינת ישראל ביחס לארבעת המדינות המובילות בקליטת פליטים לשם יישובם מחדש

על פי נציבות האו"ם לפליטים, ארה"ב, קנדה, אוסטרליה ונורבגיה הן המדינות המובילות בקליטת פליטים לשם יישובם מחדש. על כן, ערכנו השוואה מספרית של ישראל גם מול מדינות אלו.

טבלה 7: סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011, במספרים מוחלטים.¹³

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות
ארצות הברית	42,555
ישראל	30,070
קנדה	25,265
אוסטרליה	9,541
נורבגיה	6,308

כפי שניתן לראות, גם ביחס למדינות אלו, ארצות הברית היא המדינה היחידה שעוקפת את ישראל במספר הפליטים ואנשים במצב דמוי פליטות שהיא קיבלה לתוכה.

¹² רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 4 בנספח המצורף.
¹³ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 7 בנספח המצורף.

טבלה 8 : סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011 ביחס לגודל האוכלוסייה.¹⁴

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	אוכלוסייה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות / 1000 איש
ישראל	30,070	7,700,800	3.9
נורבגיה	6,308	4,707,270	1.3
קנדה	25,265	34,300,083	0.7
אוסטרליה	9,541	22,015,576	0.4
ארצות הברית	42,555	313,847,465	0.1

ישראל קלטה בשנות השיא יותר מפי חמישה מקנדה, ביחס לאוכלוסייתה.

טבלה 9 : סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011 ביחס לשטח המדינה.¹⁵

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	שטח (קמ"ר)	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות / 1000 קמ"ר
ישראל	30,070	20,770	1,447.8
נורבגיה	6,308	323,802	19.5
קנדה	25,265	9,984,670	2.5
אוסטרליה	9,541	7,741,220	1.2
ארצות הברית	42,555	9,826,675	4.3

בקטגוריה זו, ישראל מובילה באלפי אחוזים על קנדה, אף שמדינה זו מוזכרת פעמים רבות בגישה הליברית בקליטת פליטים ומבקשי מקלט.

גם בהשוואה למדינות אלו ישראל ניצבת במקום מוביל גם אם מוסיפים את בקשות המקלט הפתוחות.

טבלה 10 : סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות ודמוי פליטות בשנים 2010-2011 ובקשות מקלט פתוחות נכון לסוף 2011, במספרים מוחלטים.¹⁶

מדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט
קנדה	67,085
ארה"ב	54,276

¹⁴ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 9 בנספח המצורף.
¹⁵ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 10 בנספח המצורף.
¹⁶ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 8 בנספח המצורף.

37,370	ישראל
17,461	נורבגיה
14,783	אוסטרליה

טבלה 11: סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות ודמוי פליטות בשנים 2010-2011 ובקשות מקלט פתוחות נכון לסוף 2011 ביחס לאוכלוסייה.¹⁷

מדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי ומבקשי מקלט	אוכלוסיית המדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי ומבקשי מקלט	פליטים, אנשים במצב דמוי ומבקשי מקלט/1000 אוכלוסיית המדינה
ישראל	37,370	7,700,800	37,370	4.9
נורבגיה	17,461	4,707,270	17,461	3.7
קנדה	67,085	34,300,083	67,085	2
אוסטרליה	14,783	22,015,576	14,783	0.7
ארה"ב	54,276	313,847,465	54,276	0.2

טבלה 12: סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות ודמוי פליטות בשנים 2010-2011 ובקשות מקלט פתוחות נכון לסוף 2011 ביחס לשטח.¹⁸

מדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי ומבקשי מקלט	שטח (קמ"ר)	פליטים, אנשים במצב דמוי ומבקשי מקלט	פליטים, אנשים במצב דמוי ומבקשי מקלט/1000 קמ"ר
ישראל	37,370	20,770	37,370	1,799.2
נורבגיה	17,461	323,802	17,461	53.9
קנדה	67,085	9,984,670	67,085	6.7
ארה"ב	54,276	9,826,675	54,276	5.5
אוסטרליה	14,783	7,741,220	14,783	1.9

טבלאות אלו מראות באופן ברור שישראל קלטה מספר גדול יותר של פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט במספרים מוחלטים מנורבגיה ואוסטרליה. כשעורכים את ההשוואה ביחס לגודל האוכלוסייה ולשטח המדינה, ישראל מובילה על כל אחת ממדינות אלו בשתי הקטגוריות, במאות אחוזים לפחות.

¹⁷ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 11 בנספח המצורף.
¹⁸ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 12 בנספח המצורף.

חלק ב: השוואה של אוכלוסיית היעד המצטברת בישראל ובאיחוד האירופי

עד עתה הראנו בברור, כי הקביעה שישראל איננה מדינת יעד עיקרית מטעה ואינה נכונה בלשון המעטה. זרם כניסת אוכלוסיית היעד בשנים האחרונות- פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט לישראל הוא מהגבוהים באירופה. בקריטריון של פליטים ודמוי פליטים ישראל במקום הראשון במספרים מוחלטים וביחס לאוכלוסייה הוא הגבוה ביותר הן בהשוואה לאירופה והן בהשוואה לארה"ב, קנדה, אוסטרליה ונורבגיה.

בחלק זה נבדוק את אוכלוסיית היעד הכוללת, דהיינו, סך האוכלוסייה המצטברת במדינה נכון לסוף שנת 2011 במספרים מוחלטים ובאופן יחסי לאוכלוסייה ולשטח. במדינות האיחוד האירופי, בדומה לישראל אין אוכלוסייה משמעותית של עקורים. בנוסף, בישראל בניגוד לחלק ממדינות אירופה אין אוכלוסייה גדולה של "חסרי אזרחות", אשר נכללים בהגדרה של אוכלוסיית היעד. לאור זאת ביצענו, בנוסף להשוואות המתמייחות לאוכלוסיית היעד, גם השוואות המתמייחות למספר הפליטים ודמוי פליטים המצטברת בנפרד. מנתונים אלו נראה, שהקביעה שאוכלוסייה זו איננה משמעותית בישראל בהשוואה לאיחוד האירופי, גם היא איננה נכונה בעליל.

השוואת אוכלוסיית היעד

טבלה 13: אוכלוסיית היעד של האו"ם במדינות האיחוד האירופי וישראל במספרים מוחלטים, סוף 2011

(עשרת המדינות המובילות).¹⁹

מדינה	אוכלוסיית יעד	מדינה	אוכלוסיית יעד
גרמניה	658,818	אסטוניה	97,808
לטביה	312,688	הולנד	87,023
צרפת	260,627	איטליה	72,761
אנגליה	208,885	אוסטריה	72,017
שוודיה	115,097	ישראל	47,704

יש לציין, שהרוב המוחלט של אוכלוסיית היעד של האו"ם בלטביה ואסטוניה מורכב מאנשים חסרי אזרחות ממוצא רוסי, שחיו באותן מדינות בעת התפרקות הגוש המזרחי. אמנם הם לא זכו באזרחות, אך הם נושאים דרכון לשם נסיעות, הם אינם נרדפים ובוודאי לא מדובר בפליטים, מבקשי מקלט או אפילו עקורים.

¹⁹ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 14 בנספח המצורף.

טבלה 14: אוכלוסיית היעד של האו"ם ביחס לאוכלוסיית המדינה, סוף 2011 (עשרת המדינות המובילות).²⁰

מדינה	אוכלוסיית היעד	אוכלוסיית המדינה	אוכלוסיית היעד / 1000 אוכלוסיית המדינה
לטביה	312,688	2,041,763	153.15
אסטוניה	97,808	1,339,662	73.01
מלטה	8,409	416,110	20.21
שוודיה	115,097	9,482,855	12.14
לוקסמבורג	4,726	524,853	9.00
אוסטריה	72,017	8,443,018	8.53
גרמניה	658,818	81,843,743	8.05
קפריסין	6,562	862,011	7.61
ישראל	47,704	7,836,600	6.09
הולנד	87,023	16,730,348	5.20

גם במקרה זה לטביה ואסטוניה עומדות בראש הרשימה. מקומות מובילים נוספים תופסות מלטה, לוקסמבורג וקפריסין, מדינות זעירות המונות כחצי מיליון איש כל אחת, וגודל אוכלוסיית היעד בהן קטן במספרים מוחלטים. כאשר משווים את ישראל למדינות בינוניות וגדולות, היחידות שעוקפות אותה הן שוודיה, אוסטריה וגרמניה. יש לזכור, שבעוד שתופעת ההסתננות לישראל חדשה מאוד, מדינות כמו גרמניה קולטות פליטים כבר שנים רבות.

המחקר אותו פרסמה מחלקת המחקר והמידע של הכנסת אמנם לא מתייחס לשטח המדינה כמדד להשוואה, אך זהו נתון חשוב נוסף לבחינת המעמסה על מדינות המקלט. נציבות הפליטים של האו"ם מבצעת השוואה של מדד זה ורואה בו חשיבות בבדיקת תרומת מדינה מסוימת לקליטת הפליטים. גם במקרה זה, כפי שרואים, ישראל נמצאת במקום מוביל.

טבלה 15: אוכלוסיית היעד של האו"ם ביחס לשטח המדינה, סוף 2011 (עשרת המדינות המובילות).²¹

מדינה	אוכלוסיית יעד	שטח (קמ"ר)	אוכלוסיית יעד / 1000 קמ"ר
מלטה	8,409	316	26,610.76
לטביה	312,688	65,000	4,810.58
ישראל	47,704	20,770	2,296.77
אסטוניה	97,808	45,000	2,173.51
הולנד	87,023	41,526	2,095.63
גרמניה	658,818	356,854	1,846.18
לוקסמבורג	4,726	2,586	1,827.53
בולגריה	42,105	30,528	1,379.23
אוסטריה	72,017	83,870	858.67
אנגליה	208,885	244,820	853.22

²⁰ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 17 בנספח המצורף.

²¹ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 18 בנספח המצורף.

פליטים ואנשים במצב דמוי פליטים - ישראל והאיחוד האירופי

כעת נבצע השוואה של אוכלוסיית הפליטים ודמוי פליטים המצטברת בישראל בהשוואה למדינות האיחוד האירופי.

טבלה 16: פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות במספרים מוחלטים, סוף 2011. (עשרת המדינות המובילות).²²

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות
גרמניה	571,685	איטליה	58,060
צרפת	210,207	אוסטריה	47,073
אנגליה	193,510	ישראל	41,235
שוודיה	86,615	בלגיה	22,402
הולנד	74,598	פולין	15,847

ישראל ניצבת במקום השמיני במספר האנשים המצויים במצב פליטות או דמוי פליטות, בהשוואה לאיחוד האירופי, במספרים מוחלטים.

טבלה 17: פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות ביחס לאוכלוסיית המדינה, סוף 2011. (עשרת המדינות המובילות).²³

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	אוכלוסיית המדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות/1000 אוכלוסיית המדינה
מלטה	6,952	416,110	16.71
שוודיה	86,615	9,482,855	9.13
גרמניה	571,685	81,843,743	6.99
אוסטריה	47,073	8,443,018	5.58
לוקסמבורג	2,855	524,853	5.44
ישראל	41,235	7,836,600	5.26
הולנד	74,598	16,730,348	4.46
קפריסין	3,503	862,011	4.06
צרפת	210,207	63,460,768	3.31
אנגליה	193,510	62,989,550	3.07

²² רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 13 בנספח המצורף.

²³ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 15 בנספח המצורף.

כשמשווים את אוכלוסיית היעד במדינה ביחס לאוכלוסיית המדינה הנתונים מדהימים עוד יותר. ישראל ניצבת במקום השישי וגם כאן ניצבות לפני מלטה ולוקסמבורג הזעירות. בהשוואה שטח המדינה, מדובר כבר בהובלה חד משמעית לחלוטין:

טבלה 18: פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות ביחס לשטח המדינה, סוף 2011 (עשרת המדינות המובילות).²⁴

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	שטח (קמ"ר)	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות/1000 קמ"ר
מלטה	6,952	316	22,000
ישראל	41,235	20,770	1,985.32
הולנד	74,598	41,526	1,796.42
גרמניה	571,685	356,854	1,602.01
לוקסמבורג	2,855	2,586	1,104.02
אנגליה	193,510	244,820	790.42
בלגיה	22,402	30,528	733.82
אוסטריה	47,073	83,870	561.26
צרפת	210,207	550,000	382.19
קפריסין	3,503	9,250	378.70

חלק ג: בעיות מתודולוגיות

א. כחלק מהניסיון להראות שישראל איננה עוברת גל הגירה מאסיבי או משמעותי בקנה מידה עולמי, מחבר המחקר מציין, שבישראל נמצאת "רק" 0.18% מאוכלוסיית היעד הכללית של האו"ם בעולם.²⁵ מדובר בנתון גס מאוד וכמעט חסר משמעות סטטיסטית, אך שימוש במתודולוגיה דומה מראה שנתון זה מוכיח, שבישראל יש מספרים גדולים של אוכלוסיית היעד ביחס לאוכלוסייתה. כיוון שאוכלוסיית העולם מונה כ- 7,000,000,000 איש²⁶ ואוכלוסיית ישראל היא כ- 7,800,000 איש²⁷, נמצא שאוכלוסיית ישראל ביחס לאוכלוסיית העולם היא כ 0.11 אחוז. מכאן שחלקה של ישראל באוכלוסיית היעד של האו"ם גדול ב- 163% מחלקה באוכלוסיית העולם הכללית.

²⁴ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 16 בנספח המצורף..

²⁵ נתן גלעד, שם, עמ' 12.

²⁶ International Programs, World Population Summary. United States Census, U.S. Department of Commerce.

Data extracted: 5/11/2011. <http://www.census.gov/population/international/data/idb/worldpopinfo.php>

²⁷ גודל האוכלוסייה בישראל: 9/2012. "אוכלוסייה, לפי קבוצת אוכלוסייה". הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. כניסה אחרונה:

http://www.cbs.gov.il/www/yarhon/bl_h.htm .5/11/2012

ב. במחקר מופיעה טבלה תחת הכותרת: "המדינות העיקריות שקלטו פליטים, מבקשי מקלט ואנשים במצב דמוי פליטות (לא כולל עקורים) 2010-2011".²⁸ הטבלה מציגה רשימה של מדינות ומספר האנשים בקטגוריה זו השוהים בהן בשנים 2010 ו-2011. הטבלה ברובה מורכבת ממדינות לא מפותחות, כגון, צ'אד, ירדן וסודן, אך לצידין מופיעות מדינות מערביות גדולות כגרמניה, ארה"ב, קנדה, אנגליה וצרפת. ישנה בעיה חמורה בהשוואה בין מדינות לא מפותחות בהן רוב הפליטים יושבים במשך שנים במחנות פליטים במימון ארגוני סיוע בינלאומיים לבין מדינות מפותחות. אך מעבר לכך, השגיאה החמורה היא, שהמספרים המוצגים בטבלה הם של אוכלוסיית הפליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט **הכוללת והמצטברת**. כלומר, המספרים כוללים אנשים שכבר הוכרו כזכאים למעמד פליט או דמוי פליט טרם 2010 ולא רק אנשים שקיבלו את המעמד בשנים אלו. על כן, אין סיבה או משמעות אמיתית לטבלה המראה את מספרים הכוללים גם בשנת 2010 וגם בשנת 2011, ומספיק היה להראות את המספר המצטבר ב-2011.

כותרת הטבלה פשוט אינה נכונה, משום שבהתייחסות למדינות עיקריות "שקלטו פליטים" בשנים אלו היה צריך לציין את מספר האנשים שקיבלו מעמד או הגישו בקשות מקלט **באותן שנים** בלבד, כפי שהראינו בחלק הראשון של דו"ח זה. בחינה כזו הייתה מעלה שבלגיה קלטה מספר גבוה יותר מאנגליה, על אף שאינה מוזכרת כלל בטבלה, **ושישראל נמצאת במקום השישי באירופה, רק כמה אלפים פחות מאנגליה במספרים מוחלטים**. אך למרות זאת היא אינה נכללת בטבלה. מעבר לחוסר המקצועיות בטבלה כזו ובכותרתה, נדמה שישנו ניסיון להראות מדינות עם מספרים מצטברים גדולים לעומת המספרים המצטברים בישראל, על מנת לחזק את הקו המנחה של המחקר, על פיו גל ההסתננות לישראל אינו גדול באופן השוואתי לאיחוד האירופי. לו היה מחבר המחקר ממשיך ומשווה גם את המדינות העיקריות שקלטו בשנים אלו פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות ביחס לאוכלוסייתן, כפי שעשה בהמשך בנוגע למבקשי מקלט, ישראל הייתה ניצבת במקום הראשון.

ג. ישראל אינה נכללת אף בטבלאות 6 ו-7 של המחקר.²⁹ טבלה 6 מתייחסת למספר מבקשי המקלט בעשר המדינות המתועשות המובילות במספרים מוחלטים, וטבלה 7 מתייחסת למדינות המובילות בבקשות מקלט ביחס לאוכלוסייה. בשני המקרים מצוין, אך רק מתחת לטבלאות ובמילים, שאילו המסתננים לישראל היו מגישים בקשות מקלט, אזי ישראל הייתה ניצבת במקום העשירי בשתי הטבלאות. לא מובן מדוע במחקר העוסק בישראל בהשוואה למדינות אחרות, נעשתה השוואה שכלל אינה רלוונטית לישראל, במיוחד כאשר היא נשמטת בטענה טכנית מעיקרה.

בהמשך, בטבלה 9,³⁰ המחקר בודק את חלקה של ישראל ביחס למספר המצטבר של אנשים הנמצאים במצב דמוי פליטות, שכן האריתראים והסודנים בישראל מקבלים מעמד דמוי פליטות מתוקף ההגנה הקבוצתית. במקרה זה, בניגוד למקרים אחרים, בוחר המחקר להפריד בין הקטגוריה 'אנשים במצב דמוי פליטות' לקטגוריה 'פליטים'. בצורה זו ההשוואה מתבצעת מול מדינות לא מפותחות בלבד, כמו בנגלדש, סודן ואקוודור. ההפרדה בין הקטגוריות תמוהה, כיוון שמחבר המחקר עצמו כרך אותן יחד הן בטבלה 3,³¹ המתייחסת למדינות העיקריות שקלטו אוכלוסייה זו והן בטבלה 2,³² המונה את מדינות המקור

²⁸ נתן גלעד, שם, עמ' 7-8.

²⁹ שם, עמ' 10.

³⁰ שם, עמ' 11.

³¹ שם, עמ' 7-8.

של אוכלוסייה זו. יש להזכיר, שאנשים במצב דמוי פליטות אינם ברי הרחקה, ומשמעות שהותם במדינות המקלט דומה לרוב לפליטים מכח המנת האו"ם. בישראל אנשים במצב דמוי פליטות אמנם אינם מקבלים מעמד פליטות רשמי, אך בפועל הם עובדים למחייתם, כיוון שהחוק האוסר זאת אינו נאכף במודע, ילדיהם מקבלים חינוך חינם וביטוח בריאות מסובסד, רשויות הרווחה מטפלות במקרים קשים של התעללות ומקרי חירום מטופלים חינם במערכת הבריאות הישראלית. בנוסף, נציבות האו"ם עצמה כוללת אוכלוסייה זו בישראל תחת הקטגוריה הכללית 'פליטים' בטבלאות רשמיות. לו היה המחקר מחבר בין שתי קטגוריות אלו גם בטבלה זו, היה מתגלה שישראל ניצבת במקום השמיני ביחס לאיחוד האירופי במספרים מוחלטים ובמקום גבוה יותר ביחס לאוכלוסיית המדינה.³³

ד. השמטת ישראל מהטבלאות מקבלת משנה תוקף בטבלה 8³⁴, המונה את המדינות העיקריות מהן יצאו מבקשי המקלט למדינות המתועשות בשנים 2010-2011. מכיוון שגם במקרה זה ההשוואה מתייחסת למדינות המוצא של מבקשי מקלט ולא לפליטים ולאנשים במצב דמוי פליטות, אריתריאה, המדינה ממנה מגיעים המספרים הגדולים ביותר של אנשים לישראל, אינה מופיעה ברשימה. יש לציין כי בטבלה 11³⁵ בגוף המחקר עצמו מצוין כי מספר האריתראים שנכנסו לישראל בשנים אלו הוא 21,660 איש. יוצא מכך שבישראל לבדה אוכלוסיית האריתראים עולה על כל אוכלוסיית מבקשי המקלט מסרי-לנקה וניגריה אשר נמצאות במקום העשירי והתשיעי בכל המדינות המתועשות גם יחד. למרות זאת, בשל הבחירה להתייחס למבקשי המקלט בלבד, אריתריאה אינה מקבלת אזכור בטבלה, וכך אפילו אוכלוסיית המקור העיקרית של ישראל אינה נמצאת בטבלת ההשוואה למדינות מתועשות אחרות. יש לציין, שבטבלה 2³⁶, מחבר המחקר אכן בוחר להביא את מדינות המקור העיקריות של פליטים ודמוי פליטים, אבל במקרה זה הדגש אינו על המדינות מהן יוצאת האוכלוסייה הגדולה ביותר למדינות המתועשות, ולכן שם ישראל נמצאת בעיקר בחברת מדינות לא מפותחות.

סיכום הטבלאות:

המחקר של הכנסת מביא טבלאות רבות העוסקות בהשוואת מספרים בקריטריונים שונים. על אף שישראל מובילה על מדינות מתועשות אחרות בקריטריונים רבים כפי שהראינו, היא אינה מוזכרת ולו בטבלה אחת ביחד איתן. מטרת המחקר היא להביא נתונים השוואתיים רלוונטיים לישראל ביחס לאיחוד האירופי, ולמרות זאת הוא אינו עושה זאת. אמנם, חלק מהטבלאות הועתקו מדו"חות רשמיים של נציבות האו"ם לפליטים כפי שהן מופיעות שם- ללא ישראל, אך חלקם בנויות מנתונים שנאספו על ידי מחבר המחקר בעצמו. ניתן היה לצפות ממחקר של גוף רשמי כמו מרכז המחקר של הכנסת, המיועד לתת תמונה עדכנית וכוללת של ישראל ביחס למדינות אחרות, שיכלול נתונים הנוגעים לישראל. זאת במיוחד לאור הנתונים הדרמטיים בנוגע להיקף הכניסה בשנות השיא של התופעה. נדמה, כי השמטת ישראל בטבלאות נועד לחזק את הטענות המרכזיות של המחקר, דהיינו, שההגירה לישראל איננה משמעותית ביחס למדינות מתועשות.

³² שם, עמ' 7.

³³ טבלה 16 במסמך זה.

³⁴ נתן גלעד, שם, עמ' 10.

³⁵ שם, עמ' 13.

³⁶ שם, הערה 32.

מדיניות הגירה בהיבט השוואתי וביחס להגירת פליטים

היחס לפליטים ומבקשי מקלט הוא נושא סבוך בעל משמעויות דמוגרפיות, כלכליות ומוסריות רבות. מדינת ישראל, כמו מדינות מערביות רבות חתומה על אמנת האו"ם לפליטים. על אף שמדובר בהתחייבות בינלאומית, אופן יישום ההתחייבות, קביעת הקריטריונים לזכאות למעמד פליטות, וכמות הפליטים שיש לקלוט נתונה כפררוגטיבה של כל מדינה ריבונית. על כן, ניתן למצוא הבדלים משמעותיים הן בכמויות מבקשי המקלט אותן קולטות מדינות מערביות שונות והן באחוזי ההכרה בבקשות מקלט. כך לדוגמה אחוזי ההכרה הכוללים בבקשות מקלט בערכאה ראשונה עומדים על 22% בבלגיה, 37.8% בדנמרק ו-45.5% בהולנד, כמעט פי שתיים מבלגיה. גם באחוזי הכרה בין מבקשי מקלט מאותה מדינת מוצא יש הבדלים ניכרים. כך ניתן למצוא שבצרפת מכירים ב-17% מבקשות המקלט מסודן, בהולנד 37% (במעמד פליטות או הגנה משלימה) ובארצות הברית, לעומת זאת, מכירים ב-93% מבקשות המקלט ממדינה זו. בחלק מהמדינות יש מכסת פליטים ובקנדה, לדוגמה, היא עומדת על בערך 10% מסך ההגירה הכוללת. כאשר רוצים להשוות בין מדינות שונות במידת מוכנותן ל"קלוט" פליטים, חשוב לקחת בחשבון את מדיניות ההגירה הכוללת שלהן. חשוב לדעת שרוב מדינות המערב הן מדינות קולטות הגירה מלכתחילה. תודות לקצב ילודה נמוך מאוד ואוכלוסייה מזדקנת, למדינות אלו יש צורך כלכלי, כמעט קיומי, בהגירה צעירה מאסיבית. המצב בישראל, לעומת זאת, שונה בתכלית. בישראל האוכלוסייה היא צעירה וקצב הילודה גבוה יותר מכל מדינה אחרת באיחוד האירופי. בנוסף לכך, ישראל היא אחת מהמדינות המערביות הצפופות ביותר. לאור זאת, לישראל אין צורך בקליטת הגירה מסיבית כפי שעושות מדינות מערביות אחרות.

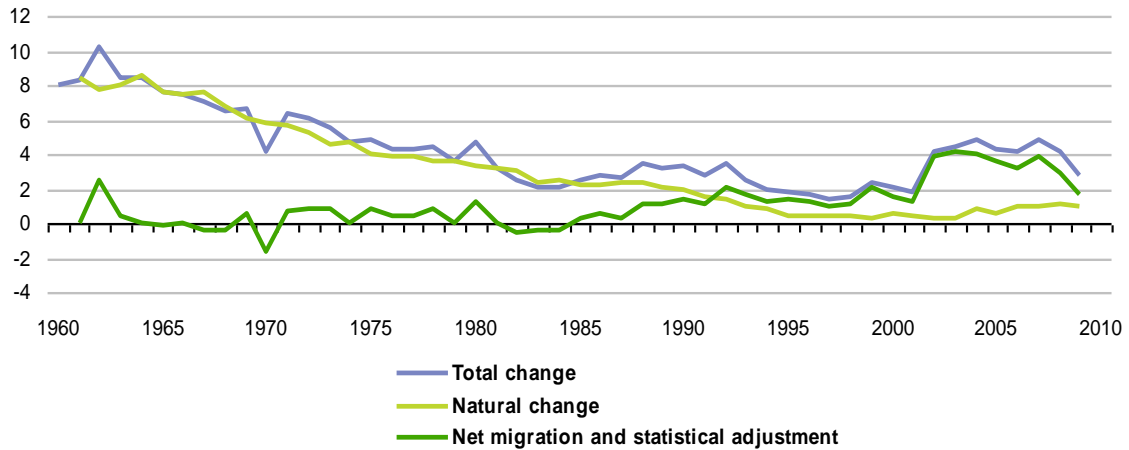
טבלה 19: פרויזן ממוצע לאשה, (עשרת המדינות המובילות) 2008.³⁷

מדינה	פרויזן ממוצע לאישה	מדינה	פרויזן ממוצע לאישה
ישראל	3	דנמרק	1.89
אירלנד	2.1	פינלנד	1.85
צרפת	1.99	בלגיה	1.82
שוודיה	1.91	הולנד	1.77
אנגליה	1.9	אסטוניה	1.65

הילודה הנמוכה באירופה מובילה למדיניות הגירה ליברלית מאוד, אשר במדינות רבות מובילה לקליטה מסיבית של אוכלוסייה זרה כל שנה.

³⁷ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 20 בנספח המצורף.

גרף 1: גידול האוכלוסייה, שינוי כללי, שינוי טבעי והגירה באיחוד האירופי (1960-2010).³⁸

רוב השינוי באוכלוסיית האיחוד האירופי הוא תוצאה של הגירה, הרבה מעבר לריבוי הטבעי. בישראל לעומת זאת, עקב ריבוי טבעי גבוה במיוחד, רוב הריבוי באוכלוסייה הוא תוצאה של ילודה. מכאן שמדיניות ההגירה הרשמית של ישראל מבוססת כמעט בלעדית על חוק השבות כנגזרת ממגילת העצמאות, לפיה מדינת ישראל תקלוט הגירה יהודית מכל העולם. מכאן, שבמימד השוואתי יש חשיבות רבה לאחוז שמהווים האנשים שקיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות לעומת סך ההגירה הכוללת לאותה מדינה. יש לצפות ממדינה אשר קולטת, כחלק ממדיניות ההגירה הרשמית, החוקית או ה"רצונית" שלה, מספר גבוה של מהגרים, שלפחות חלק מהגירה זו תוקצה לקליטת מבקשי מקלט. המעמסה של הגירת מבקשי מקלט עבור מדינה כזו תהיה קטנה מאשר במדינה קטנה וצפופה עם קצב ילודה גבוה שאין לה צורך לקלוט הגירה, כמו ישראל.

טבלה 20: אחוז הפליטים ודמוי פליטים מתוך סך ההגירה החוקית ב- 2010 (עשרת המדינות המובילות).³⁹

מדינה	הגירה כללית	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות/הגירה כללית	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות
ישראל	30,133	0.448	13,500
שוודיה	98,801	0.099	9,760
הולנד	110,235	0.079	8,680
אוסטריה	73,863	0.066	4,885
פינלנד	25,636	0.065	1,665
צרפת	251,159	0.041	10,375
גרמניה	404,055	0.032	12,915

³⁸ המקורות לגרף זה לקוחים מאתר הנציבות האירופית:

Europe in Figures - Eurostat yearbook 2011. Eurostat, European Commission. Data extracted: 5/11/2011
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/publications/eurostat_yearbook_2011

³⁹ רשימת המדינות המלאה מופיעה בטבלה 19 בנספח המצורף.

0.031	1,630	52,236	דנמרק
0.029	3,790	131,235	בלגיה
0.027	220	8,201	מלטה

טבלה זו ממחישה שישראל נמצאת במקום הראשון בקליטת פליטים, ואנשים במצב דמוי פליטות ביחס להיקף ההגירה הכללית למדינה. דהיינו, עומס והיקף הגירה זו ביחס להגירה שמדינת ישראל הייתה חפצה לקלוט כחלק ממדיניות ההגירה הרשמית שלה, גדול במאות אחוזים מכל מדינה אחרת. לדוגמה, ישראל קלטה כמות הגדולה ב- 1,400% מזו שקלטה גרמניה, מדינה הנחשבת למובילה במתן מעמד פליטות, ביחס להגירה הכללית שלה. על פי טבלה זו, גרמניה קלטה בשנת 2010 הגירה של מעל 400,000 איש, אך מספר הפליטים הוא פחות מ- 13,000. נתונים אלו חשובים במיוחד כאשר מגבשים מדיניות הגירה שתאים לצרכים וליכולות של מדינת ישראל מצד אחד ולמחויבות ההיסטורית- מוסרית שלה לסייע למבקשי מקלט מנגד.

סיכום

בדו"ח זה הראינו, בעזרת נתונים שאינם משתמעים לשתי פנים, שמדינת ישראל הפכה למדינת יעד עיקרית עבור הגירה מעורבת, פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט. מדינת ישראל קלטה מאוכלוסייה זו בשנים 2010-2011, מספרים גבוהים במיוחד בהשוואה למדינות האיחוד האירופי וארה"ב, קנדה, אוסטרליה ונורבגיה. זרם מאסיבי זה המשיך גם במחצית הראשונה של שנת 2012. עיון בטבלאות המופיעות באתר הנציבות האירופית מראה, שמיקומה של ישראל נשאר גבוה במיוחד. כיוון שמספרי ההכרה בפליטים בשנת 2012 אינם סופיים, בחרנו להביא בדו"ח זה רק את השנים 2010-2011. מציאות זו מהווה אתגר חשוב ומכריע לעתידה ולאופייה של מדינת ישראל וכל ניסיון להפחית ממימדי התופעה או לטעון שמדובר במספרים נמוכים ביחס לעולם הינו שגוי במקרה הטוב ובוודאי מטעה. הדבר חמור שבעתיים כאשר אנו דנים במחקר של מרכז המחקר והמידע של הכנסת שנועד לסייע לחברי כנסת ומקבלי החלטות בבואם לגבש מדיניות הגירה מתאימה עבור מדינת ישראל. הטעיות אלו גם זכו לחשיפה רחבה באמצעי תקשורת, דבר שהוליד שולל את דעת הקהל בציבור הישראלי. השוואה בין סך אוכלוסיית היעד לבין פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות בישראל מראה שישראל ניצבת במקום מתקדם בעשרת המדינות המובילות. יתירה מזו, ישראל נמצאת במיקום גבוה, למרות שתופעת ההגירה המעורבת חדשה בישראל ביחס למדינות האיחוד האירופי. יש לשער שלולא שורת הצעדים שנקטו ידי הממשלה, כגון הקמת המכשול בגבול עם סיני, אכיפת החוק למניעת הסתננות, ובניית מתקני שהייה, היקף הכניסה לישראל שהיה עד אמצע שנת 2012 היה הולך וגדל. מצב כזה היה הופך את ישראל למקום ראשון גם בסך אוכלוסיית היעד הנמצאת בתוכה תוך זמן קצר.

בנוסף, דו"ח זה דן במדדים חשובים נוספים, כגון, יחס ההגירה המעורבת לשטח המדינה והתייחסות למדיניות הגירה כללית של המדינה, אליהם המחקר של הכנסת לא התייחס. נושאים אלו חשובים במיוחד לצורך גיבוש מדיניות הגירה נכונה.

בדו"ח זה עשינו סקירה של המדדים הנוגעים להיקף ההגירה לישראל במספרים בלבד ולא התייחסנו לחלק במחקר של הכנסת העוסק בהשוואת מדיניות ההגירה של ישראל לזו של מדינות אירופאיות אחרות. אנו במרכז "איתן-מדיניות הגירה ישראלית", סוברים שישראל אכן סובלת ממחסור במדיניות רשמית ונכונה על מנת להתמודד עם גלי הגירה מעורבת וכן כי קיים צורך אקוטי בגיבוש מדיניות כזו ואכיפתה. לסוגיית ההגירה משמעויות מרחיקות לכת על מדינת ישראל ואין לה את הפריבילגיה להמשיך ולפעול ללא מדיניות מוסדרת. מדיניות כזו חייבת לקחת בחשבון הן את היקף ההגירה והדרישה להגירה לישראל, המדינה המערבית היחידה אשר לה גבול יבשתי עם אפריקה, והן למגבלות השטח, יכולות הקליטה ודרישות הזהות הרשמיות של מדינת ישראל.

השוואת קצב הגירה לישראל ביחס למדינות האיחוד האירופי⁴⁰

טבלה 1: מספר האנשים שקיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011 במספרים מוחלטים.

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות
1 ישראל	30,070	15 צ'כיה	930
2 אנגליה	28,620	16 יוון	735
3 גרמניה	25,960	17 קפריסין	670
4 צרפת	21,115	18 הונגריה	490
5 שוודיה	20,390	19 בולגריה	365
6 הולנד	17,065	20 רומניה	365
7 איטליה	12,060	21 אירלנד	305
8 אוסטריה	10,755	22 סלובקיה	215
9 בלגיה	9,340	23 לוקסמבורג	190
10 דנמרק	3,365	24 פורטוגל	120
11 פינלנד	3,005	25 לטביה	55
12 ספרד	1,635	26 סלובניה	45
13 פולין	1,135	27 ליטא	40
14 מלטה	1,105	28 אסטוניה	30

⁴⁰ מקורות הנתונים לגבי מדינות השוואה:

נתוני האוכלוסייה וכן נתוני הפליטים, מעין פליטים ומבקשי מקלט לקוחים מאתר הנציבות האירופית - Eurostat database. כניסה אחרונה: 5/10/2012. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

נתוני השטח לקוחים מאתר האיחוד האירופי. כניסה אחרונה: 5/10/12. http://europa.eu/about-eu/countries/index_en.htm

מקורות הנתונים לגבי ישראל: פליטים, מעין פליטים ומבקשי מקלט: נתן גלעד, 28/5/2012. "המדיניות כלפי אוכלוסיית המסתננים, מבקשי המקלט והפליטים בישראל ובמדינות אירופה". הכנסת, מרכז המחקר והמידע. כניסה אחרונה: 5/10/12. <http://www.knesset.gov.il/mmm/data/pdf/m03109.pdf>

גודל האוכלוסייה בישראל: 9/2012. "אוכלוסייה, לפי קבוצת אוכלוסייה". הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. כניסה אחרונה: 5/11/2012. http://www.cbs.gov.il/www/yarhon/b1_h.htm

שטח המדינה:

The World Factbook. Central Intelligence Agency. Data extracted: 5/11/2012.

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>

טבלה 2: סך מספר האנשים שקיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011 ובקשות מקלט פתוחות נכון לסוף 2011, במספרים מוחלטים.

מדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט	מדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט
1	גרמניה	15	פולין
2	בלגיה	16	לוקסמבורג
3	צרפת	17	בולגריה
4	אנגליה	18	ציכיה
5	שוודיה	19	מלטה
6	ישראל	20	הונגריה
7	אוסטריה	21	קפריסין
8	הולנד	22	סלובקיה
9	איטליה	23	רומניה
10	יוון	24	לטביה
11	דנמרק	25	ליטא
12	פינלנד	26	סלובניה
13	אירלנד	27	פורטוגל
14	ספרד	28	אסטוניה

טבלה 3: סך מספר האנשים שקיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות ביחס לאוכלוסייה הכללית בשנים 2010-2011.

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	אוכלוסיית המדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות / 1000 אוכלוסיית המדינה
1	ישראל	7,836,600	3.84
2	מלטה	416,110	2.66
3	שוודיה	9,482,855	2.15
4	אוסטריה	8,443,018	1.27
5	הולנד	16,730,348	1.02
6	בלגיה	11,041,266	0.85
7	קפריסין	862,011	0.78
8	דנמרק	5,580,516	0.60
9	פינלנד	5,401,267	0.56
10	אנגליה	62,989,550	0.45
11	לוקסמבורג	524,853	0.36
12	צרפת	63,460,768	0.33
13	גרמניה	81,843,743	0.32
14	איטליה	60,820,764	0.20
15	ציכיה	10,505,445	0.09
16	אירלנד	4,582,769	0.07
17	יוון	11,290,935	0.07
18	בולגריה	7,327,224	0.05

0.05	9,957,731	490	הונגריה	19
0.04	5,404,322	215	סלובקיה	20
0.04	46,196,276	1,635	ספרד	21
0.03	38,538,447	1,135	פולין	22
0.03	2,041,763	55	לטביה	23
0.02	1,339,662	30	אסטוניה	24
0.02	2,055,496	45	סלובניה	25
0.02	21,355,849	365	רומניה	26
0.01	3,007,758	40	ליטא	27
0.01	10,541,840	120	פורטוגל	28

טבלה 4 : סך מספר האנשים שקיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011 ביחס לשטח המדינה.

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	שטח (קמ"ר)	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות / 1000 קמ"ר
1 מלטה	1,105	316	3,496.84
2 ישראל	30,070	20,770	1,447.76
3 הולנד	17,065	41,526	410.95
4 בלגיה	9,340	30,528	305.95
5 אוסטריה	10,755	83,870	128.23
6 אנגליה	28,620	244,820	116.90
7 דנמרק	3,365	43,094	78.09
8 לוקסמבורג	190	2,586	73.47
9 גרמניה	25,960	356,854	72.75
10 קפריסין	670	9,250	72.43
11 שוודיה	20,390	449,964	45.31
12 איטליה	12,060	301,263	40.03
13 צרפת	21,115	550,000	38.39
14 צ'כיה	930	78,866	11.79
15 פינלנד	3,005	338,000	8.89
16 יוון	735	131,957	5.57
17 הונגריה	490	93,000	5.27
18 סלובקיה	215	48,845	4.40
19 אירלנד	305	70,000	4.36
20 פולין	1,135	312,679	3.63
21 בולגריה	365	111,910	3.26
22 ספרד	1,635	504,782	3.24
23 סלובניה	45	20,273	2.22
24 רומניה	365	237,500	1.54
25 פורטוגל	120	92,072	1.30

0.85	65,000	55	לטביה	26
0.67	45,000	30	אסטוניה	27
0.62	65,000	40	ליטא	28

טבלה 5 : סך מספר האנשים שקיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011 ובקשות מקלט פתוחות נכון לסוף 2011 ביחס לאוכלוסייה הכללית.

מדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי ומבקשי מקלט/1000 אוכלוסיית המדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט	אוכלוסיית המדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט/1000 אוכלוסיית המדינה
1	בלגיה	49,990	11,041,266	4.53
2	ישראל	33,070	7,836,600	4.22
3	שוודיה	38,530	9,482,855	4.06
4	אוסטריה	31,335	8,443,018	3.71
5	לוקסמבורג	1,845	524,853	3.52
6	מלטה	1,285	416,110	3.09
7	הולנד	27,485	16,730,348	1.64
8	יוון	14,835	11,290,935	1.31
9	גרמניה	83,925	81,843,743	1.03
10	אירלנד	4,520	4,582,769	0.99
11	פינלנד	5,190	5,401,267	0.96
12	דנמרק	5,280	5,580,516	0.95
13	קפריסין	670	862,011	0.78
14	אנגליה	43,790	62,989,550	0.70
15	צרפת	43,965	63,460,768	0.69
16	איטליה	25,585	60,820,764	0.42
17	בולגריה	1,750	7,327,224	0.24
18	ציכיה	1,495	10,505,445	0.14
19	לטביה	290	2,041,763	0.14
20	פולין	3,760	38,538,447	0.10
21	סלובניה	200	2,055,496	0.10
22	ספרד	4,305	46,196,276	0.09
23	סלובקיה	470	5,404,322	0.09
24	הונגריה	850	9,957,731	0.09
25	ליטא	215	3,007,758	0.07
26	אסטוניה	45	1,339,662	0.03
27	רומניה	415	21,355,849	0.02
28	פורטוגל	150	10,541,840	0.01

טבלה 6: סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות ודמוי פליטות בשנים 2010-2011 ובקשות מקלט פתוחות נכון לסוף 2011 ביחס לשטח המדינה.

מדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט (קמ"ר)	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט/1000 קמ"ר
1 מלטה	1,285	4,066.46
2 בלגיה	49,990	1,637.51
3 ישראל	33,070	1,592.20
4 לוקסמבורג	1,845	713.46
5 הולנד	27,485	661.87
6 אוסטריה	31,335	373.61
7 גרמניה	83,925	235.18
8 אנגליה	43,790	178.87
9 דנמרק	5,280	122.52
10 יוון	14,835	112.42
11 שוודיה	38,530	85.63
12 איטליה	25,585	84.93
13 צרפת	43,965	79.94
14 קפריסין	670	72.43
15 אירלנד	4,520	64.57
16 צ'כיה	1,495	18.96
17 בולגריה	1,750	15.64
18 פינלנד	5,190	15.36
19 פולין	3,760	12.03
20 סלובניה	200	9.87
21 סלובקיה	470	9.62
22 הונגריה	850	9.14
23 ספרד	4,305	8.53
24 לטביה	290	4.46
25 ליטא	215	3.31
26 רומניה	415	1.75
27 פורטוגל	150	1.63
28 אסטוניה	45	1.00

היקף כניסה – השוואות עם אוסטרליה, קנדה, ארצות הברית ונורבגיה⁴¹

טבלה 7: סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011, במספרים מוחלטים.

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות
ארה"ב	42,555
ישראל	30,070
קנדה	25,265
אוסטרליה	9,541
נורבגיה	6,308

טבלה 8: סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות ודמוי פליטות בשנים 2010-2011 ובקשות מקלט פתוחות נכון לסוף 2011, במספרים מוחלטים.

מדינה	פליטים, אנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט
קנדה	67,085
ארה"ב	54,276
ישראל	37,370
נורבגיה	17,461
אוסטרליה	14,783

טבלה 9: סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011 ביחס לאוכלוסייה.

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	אוכלוסיית המדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות/1000 אוכלוסיית המדינה
ישראל	30,070	7,700,800	3.9
נורבגיה	6,308	4,707,270	1.3
קנדה	25,265	34,300,083	0.7
אוסטרליה	9,541	22,015,576	0.4
ארצות הברית	42,555	313,847,465	0.1

⁴¹ מקורות הנתונים לגבי ישראל זהים למקורות בהערה 1.

מקורות השטח והאוכלוסייה של מדינות אלו לקוח מאתר ה-CIA (ראה הערה 1). מקורות קצה הפליטים, מעין פליטים ומבקשי מקלט לקוחים מאתר נציבות הפליטים של האו"ם.

UNHCR Statistical Online Population Database, United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), Data extracted: 5/10/12. <http://www.unhcr.org/pages/4a013eb06.html>

טבלה 10: סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות או דמוי פליטות בשנים 2010-2011 ביחס לשטח המדינה.

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	שטח (קמ"ר)	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות/1000 קמ"ר
ישראל	30,070	20,770	1447.8
נורבגיה	6,308	323,802	19.5
ארצות הברית	42,555	9,826,675	4.3
קנדה	25,265	9,984,670	2.5
אוסטרליה	9,541	7,741,220	1.2

טבלה 11: סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות ודמוי פליטות בשנים 2010-2011 ובקשות מקלט פתוחות נכון לסוף 2011 ביחס לאוכלוסייה.

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט/1000 אוכלוסיית המדינה	אוכלוסיית המדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט
ישראל	4.9	7,700,800	37,370
נורבגיה	3.7	4,707,270	17,461
קנדה	2	34,300,083	67,085
אוסטרליה	0.7	22,015,576	14,783
ארה"ב	0.2	313,847,465	54,276

טבלה 12: סך מספר האנשים אשר קיבלו מעמד פליטות ודמוי פליטות בשנים 2010-2011 ובקשות מקלט פתוחות נכון לסוף 2011 ביחס לשטח.

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט/1000 קמ"ר	שטח (קמ"ר)	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות ומבקשי מקלט
ישראל	1799.2	20,770	37,370
נורבגיה	53.9	323,802	17,461
קנדה	6.7	9,984,670	67,085
ארה"ב	5.5	9,826,675	54,276
אוסטרליה	1.9	7,741,220	14,783

השוואת אוכלוסיית היעד הכללית במדינות

טבלה 13: פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות במספרים מוחלטים, סוף 2011.

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות
1 גרמניה	571,685	15 בולגריה	5,688
2 צרפת	210,207	16 הונגריה	5,106
3 אנגליה	193,510	17 ספרד	4,228
4 שוודיה	86,615	18 קפריסין	3,503
5 הולנד	74,598	19 לוקסמבורג	2,855
6 איטליה	58,060	20 צ'כיה	2,449
7 אוסטריה	47,073	21 יוון	1,573
8 ישראל	41,235	22 רומניה	1,005
9 בלגיה	22,402	23 ליטא	821
10 פולין	15,847	24 סלובקיה	546
11 דנמרק	13,399	25 פורטוגל	408
12 פינלנד	9,175	26 סלובניה	142
13 אירלנד	8,249	27 לטביה	95
14 מלטה	6,952	28 אסטוניה	50

טבלה 14: אוכלוסיית היעד של האו"ם במדינות האיחוד האירופי וישראל במספרים מוחלטים, סוף 2011.

מדינה	אוכלוסיית יעד	מדינה	אוכלוסיית יעד
1 גרמניה	658,818	15 פינלנד	15,072
2 לטביה	312,688	16 אירלנד	13,688
3 צרפת	260,627	17 מלטה	8,409
4 אנגליה	208,885	18 בולגריה	7,072
5 שוודיה	115,097	19 ספרד	6,934
6 אסטוניה	97,808	20 קפריסין	6,562
7 הולנד	87,023	21 הונגריה	5,555
8 איטליה	72,761	22 לוקסמבורג	4,726
9 אוסטריה	72,017	23 ליטא	4,378
10 ישראל	47,704	24 צ'כיה	3,358
11 יוון	45,720	25 רומניה	2,033
12 בלגיה	42,105	26 סלובקיה	840
13 פולין	19,496	27 פורטוגל	653
14 דנמרק	18,009	28 סלובניה	245

טבלה 15: פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות ביחס לאוכלוסיית המדינה, סוף 2011.

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	אוכלוסיית המדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות/1000 אוכלוסיית המדינה
1 מלטה	6,952	416,110	16.71
2 שוודיה	86,615	9,482,855	9.13
3 גרמניה	571,685	81,843,743	6.99
4 אוסטרליה	47,073	8,443,018	5.58
5 לוקסמבורג	2,855	524,853	5.44
6 ישראל	41,235	7,836,600	5.26
7 הולנד	74,598	16,730,348	4.46
8 קפריסין	3,503	862,011	4.06
9 צרפת	210,207	63,460,768	3.31
10 אנגליה	193,510	62,989,550	3.07
11 דנמרק	13,399	5,580,516	2.40
12 בלגיה	22,402	11,041,266	2.03
13 אירלנד	8,249	4,582,769	1.80
14 פינלנד	9,175	5,401,267	1.70
15 איטליה	58,060	60,820,764	0.95
16 בולגריה	5,688	7,327,224	0.78
17 הונגריה	5,106	9,957,731	0.51
18 פולין	15,847	38,538,447	0.41
19 ליטא	821	3,007,758	0.27
20 צ'כיה	2,449	10,505,445	0.23
21 יוון	1,573	11,290,935	0.14
22 סלובקיה	546	5,404,322	0.10
23 ספרד	4,228	46,196,276	0.09
24 סלובניה	142	2,055,496	0.07
25 רומניה	1,005	21,355,849	0.05
26 לטביה	95	2,041,763	0.05
27 פורטוגל	408	10,541,840	0.04
28 אסטוניה	50	1,339,662	0.04

טבלה 16: פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות ביחס לשטח המדינה, סוף 2011.

מדינה	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	שטח (קמ"ר)	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות/1000 קמ"ר
1 מלטה	6,952	316	22,000
2 ישראל	41,235	20,770	1,985.32
3 הולנד	74,598	41,526	1,796.42
4 גרמניה	571,685	356,854	1,602.01
5 לוקסמבורג	2,855	2,586	1,104.02

790.42	244,820	193,510	אנגליה	6
733.82	30,528	22,402	בלגיה	7
561.26	83,870	47,073	אוסטריה	8
382.19	550,000	210,207	צרפת	9
378.70	9,250	3,503	קפריסין	10
310.92	43,094	13,399	דנמרק	11
192.72	301,263	58,060	איטליה	12
192.49	449,964	86,615	שוודיה	13
117.84	70,000	8,249	אירלנד	14
54.90	93,000	5,106	הונגריה	15
50.83	111,910	5,688	בולגריה	16
50.68	312,679	15,847	פולין	17
31.05	78,866	2,449	ציכיה	18
27.14	338,000	9,175	פינלנד	19
12.63	65,000	821	ליטא	20
11.92	131,957	1,573	יוון	21
11.18	48,845	546	סלובקיה	22
8.38	504,782	4,228	ספרד	23
7.00	20,273	142	סלובניה	24
4.43	92,072	408	פורטוגל	25
4.23	237,500	1,005	רומניה	26
1.46	65,000	95	לטביה	27
1.11	45,000	50	אסטוניה	28

טבלה 17: אוכלוסיית היעד של האו"ם ביחס לאוכלוסיית המדינה 2011.

מדינה	אוכלוסיית היעד	אוכלוסיית המדינה	אוכלוסיית היעד/1000 אוכלוסיית המדינה
1	לטביה	2,041,763	153.15
2	אסטוניה	1,339,662	73.01
3	מלטה	416,110	20.21
4	שוודיה	9,482,855	12.14
5	לוקסמבורג	524,853	9.00
6	אוסטריה	8,443,018	8.53
7	גרמניה	81,843,743	8.05
8	קפריסין	862,011	7.61
9	ישראל	7,836,600	6.09
10	הולנד	16,730,348	5.20
11	צרפת	63,460,768	4.11
12	יוון	11,290,935	4.05
13	בלגיה	11,041,266	3.81
14	אנגליה	62,989,550	3.32

3.23	5,580,516	18,009	דנמרק	15
2.99	4,582,769	13,688	אירלנד	16
2.79	5,401,267	15,072	פינלנד	17
1.46	3,007,758	4,378	ליטא	18
1.20	60,820,764	72,761	איטליה	19
0.97	7,327,224	7,072	בולגריה	20
0.56	9,957,731	5,555	הונגריה	21
0.51	38,538,447	19,496	פולין	22
0.32	10,505,445	3,358	ציכיה	23
0.16	5,404,322	840	סלובקיה	24
0.15	46,196,276	6,934	ספרד	25
0.12	2,055,496	245	סלובניה	26
0.10	21,355,849	2,033	רומניה	27
0.06	10,541,840	653	פורטוגל	28

טבלה 18 : אוכלוסיית היעד של האו"ם ביחס לשטח המדינה, סוף 2011.

מדינה	אוכלוסיית יעד	שטח (קמ"ר)	אוכלוסיית יעד/1000 קמ"ר
1	מלטה	316	26,610.76
2	לטביה	65,000	4,810.58
3	ישראל	20,770	2,296.77
4	אסטוניה	45,000	2,173.51
5	הולנד	41,526	2,095.63
6	גרמניה	356,854	1,846.18
7	לוקסמבורג	2,586	1,827.53
8	בולגריה	30,528	1,379.23
9	אוסטריה	83,870	858.67
10	אנגליה	244,820	853.22
11	קפריסין	9,250	709.41
12	צרפת	550,000	473.87
13	דנמרק	43,094	417.90
14	יוון	131,957	346.48
15	שוודיה	449,964	255.79
16	איטליה	301,263	241.52
17	אירלנד	70,000	195.54
18	ליטא	65,000	67.35
19	בולגריה	111,910	63.19
20	פולין	312,679	62.35
21	הונגריה	93,000	59.73
22	פינלנד	338,000	44.59
23	ציכיה	78,866	42.58
24	סלובקיה	48,845	17.20

25	ספרד	6,934	504,782	13.74
26	סלובניה	245	20,273	12.09
27	רומניה	2,033	237,500	8.56
28	פורטוגל	653	92,072	7.09

מדיניות הגירה בהיבט השוואתי וביחס להגירת פליטים

טבלה 19: אחוז הפליטים ודמוי פליטים מתוך סך ההגירה החוקית (2010).⁴²

מדינה	הגירה כללית	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות	פליטים ואנשים במצב דמוי פליטות/הגירה כללית
1	ישראל	30,133	0.448
2	שוודיה	98,801	0.099
3	הולנד	110,235	0.079
4	אוסטריה	73,863	0.066
5	פינלנד	25,636	0.065
6	צרפת	251,159	0.041
7	גרמניה	404,055	0.032
8	דנמרק	52,236	0.031
9	בלגיה	131,235	0.029
10	מלטה	8,201	0.027
11	קפריסין	20,206	0.026
12	אנגליה	590,950	0.024
13	פולין	41,061	0.014
14	הונגריה	23,884	0.012
15	לטביה	2,364	0.011
16	איטליה	458,856	0.01
17	סלובקיה	13,770	0.007
18	לוקסמבורג	16,962	0.006
19	אסטוניה	2,810	0.005
20	צ'כיה	48,317	0.005
21	אירלנד	39,525	0.004
22	ליטא	5,213	0.003
23	פורטוגל	27,575	0.002
24	סלובניה	15,416	0.002
25	ספרד	465,168	0.001
26	יוון	119,070	0.001

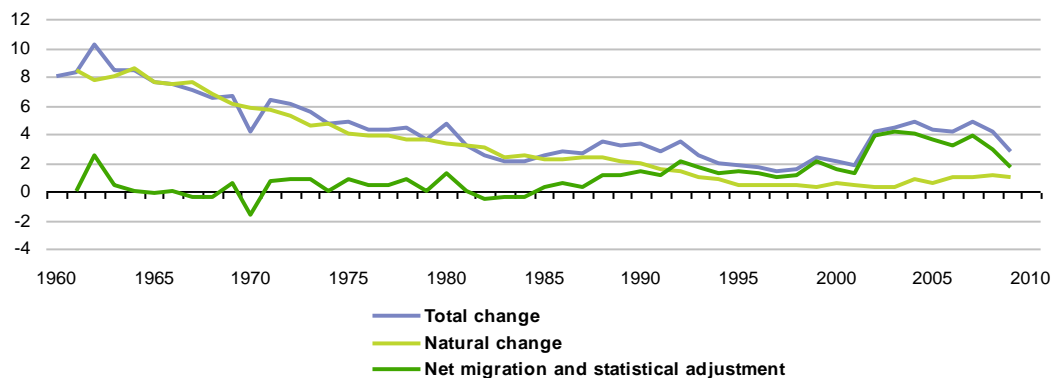
* בטבלה זו בולגריה ורומניה לא מופיעות, שכן נתוני ההגירה הכללית של מדינות אלו לא נמצאו.

⁴² נתוני הפליטים ומעין פליטים לקוחים מאתר הנציבות האירופית Eurostat. (ראה הערה 1). נתוני ההגירה הכללית לקוחים אף הם מאתר זה, למעט הונגריה, הולנד ופוליס, שבשל היעדר מידע עדכני נלקחו מאתר ה-OECD. International Migration Database. OECD. Data extracted: 5/11/2012.
<http://stats.oecd.org/Index.aspx?DatasetCode=MIG>

טבלה 20: פריון ממוצע לאשה, 2008.⁴³

מדינה	פריון ממוצע לאישה	מדינה	פריון ממוצע לאישה
1 ישראל	3	15 בולגריה	1.48
2 אירלנד	2.1	16 ליטא	1.47
3 צרפת	1.99	17 ספרד	1.46
4 שוודיה	1.91	18 קפריסין	1.46
5 אנגליה	1.9	19 לטביה	1.44
6 דנמרק	1.89	20 מלטה	1.44
7 פינלנד	1.85	21 איטליה	1.41
8 בלגיה	1.82	22 אוסטריה	1.41
9 הולנד	1.77	23 פולין	1.39
10 אסטוניה	1.65	24 גרמניה	1.38
11 לוקסמבורג	1.61	25 פורטוגל	1.37
12 סלובניה	1.53	26 רומניה	1.35
13 יוון	1.51	27 הונגריה	1.35
14 צ'כיה	1.5	28 סלובקיה	1.32

גרף 1: גרף גידול האוכלוסייה, שינוי כללי, שינוי טבעי והגירה באיחוד האירופי.⁴⁴

⁴³ נתוני הילודה באירופה לקוחים מאתר הנציבות האירופית:

Europe in Figures - Eurostat yearbook 2011. Eurostat, European Commission. Data extracted: 5/11/2011

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/publications/eurostat_yearbook_2011

הילודה בישראל לקוחה מאתר הבנק העולמי:

Fertility Rate, Total (birth per woman). The World Bank. Data extracted: 5/11/2011

<http://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.TFRT.IN>

שם.⁴⁴